

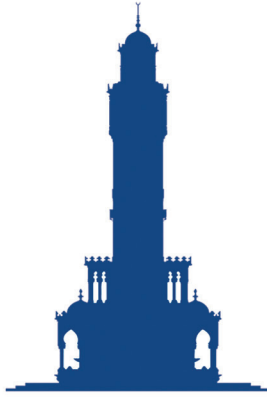
TEMİZLİK TALİMATI

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

REHBER KİTAPÇIĞI

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

www.izmir.bel.tr

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

*Felaket başa gelmeden evvel,
onu önleyecek ve ona karşı savunulacak önlemleri düşünmek gerekir.
Geldikten sonra dövünmenin yararı yoktur.*

K. Atatürk

Mustafa Kemal ATATÜRK, 1920 (Nutuk II, s.463)

TEMİZLİK TALİMATI REHBER KİTAPÇIĞI

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre; gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkan bulaşıcı hastalıkların %80'inden sanitasyon ve hijyen konusundaki yetersizlik sorumludur. Riskli davranışların önlenmesi için; hijyen eğitimleri ve uygulamalarına ek olarak toplum temelli programların hazırlanması ve yürütülmesi de oldukça önemlidir.

İşyerinde temizlik ve düzen sağlanırsa o işyerinde;

- Çalışma isteği ve verimlilik artar,
- Stres ve tükenmişlik azalır,
- Kaza olasılığı azalır, dolayısıyla iş güvenliği sağlanmış olur.

TEMİZLİK, HİJYEN ve DEZENFEKSİYON NEDİR?

TEMİZLİK NEDİR?

Temizlik, herhangi bir yüzeyin veya ortamın toz, kir, leke vb. olgulardan arındırılması işlemidir.

HİJYEN NEDİR?

Hijyen, Herhangi bir yüzeydeki veya ortamdaki mikroorganizmaların insan sağlığına zarar vermeyecek seviyeye indirilmesi işlemidir.

İş hijyeni; iş yerinde görülen ve endüstri toplumunda hastalığa, sağlığın bozulmasına ve huzursuzluğa sebep olan çevresel faktörleri, stresleri tespit eden, değerlendiren ve onları kontrol eden bilim ve sanattır. Endüstri hijyeni, işyeri ve çevresi ile ilgili temizlik bilimidir. Çalışma ortamındaki temizlik daha çok işin niteliğine bağlı olarak işyeri ve çevresini sağlığa zararlı hale getiren etmenlerin temizliğidir.

Dezenfeksiyon;

Cansız maddeler üzerinde bulunan sporlu bakteriler dışındaki mikroorganizmaların yok edilmesi işlemidir.

Dezenfektan;

Cansız maddelerdeki patojen mikroorganizma üremelerini durdurmak veya öldürmek amacıyla kullanılan kimyasal maddelerdir.

TEMİZLENECEK ALANLARA GÖRE TEMİZLİK BEZİ ve KOVA KULLANIMI:

Bölüm	Kova Rengi	Bez Rengi	Eldiven Rengi	Yer Silme Kovaları
Mutfak Alanı	Yeşil	Yeşil	Yeşil	Mavi - Kırmızı - Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası
Ofis Odalarındaki Masalar	Mavi	Mavi	Mavi	Mavi - Kırmızı - Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası
Batarya, Lavabo, Ayna, Fayans	Kırmızı	Kırmızı	Kırmızı	Tuvalet Banyo için ayrı etiketlenmiş Mavi - Kırmızı - Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası
Klozet İçi		Tuvalet Fırçası		

MOP SEÇİMİ ve KULLANIMI:

Mop Tipi	Kullanım Amacı
Mavi Mop	Kuru Süpürme
Beyaz Mop	Nemli Silme-Bakım
Saçaklı Mop	Islak Silme

DEZENFEKSİYON İÇİN ÇÖZELTİ HAZIRLANMASINDA ÇAMAŞIR SUYU KULLANIMI:

Kullanılan Alan	Kullanım Oranı	Hazırlama
Vücut sıvıları ile temas eden yüzeyler(tuvalet, lavabo)	1/10	9 ölçek suya 1 ölçek çamaşır suyu (1 litre suyun içinde 100cc çamaşır suyu olmalı)
Yer, yüzey dezenfeksiyonu	1/100	1 litre suya 10 cc çamaşır suyu (20 litre suya 1 su bardağı - 200cc- çamaşır suyu)
Atık kaplarının dezenfeksiyonu (çöp kovaları)	1/10	9 ölçek suya 1 ölçek çamaşır suyu (1 litre suyun içinde 100cc çamaşır suyu olmalı)

TEMİZLİK SOLÜSYONLARININ HAZIRLANMASI;

- **Yer Silme Solüsyonu Hazırlanırken:** 1/100 çamaşır suyu ile temizlik için paspas kovanının mavi bölümüne 20 litre su doldurulup **içinden bir su bardağı (200 ml.) su boşaltılmalı, yerine 1 su bardağı (200 ml.) çamaşır suyu konulmalıdır.**
- Kırmızı bölüme 10 litre su doldurulup **içinden yarım su bardağı (100 ml.) su boşaltılmalı, yerine yarım su bardağı (100 ml.) çamaşır suyu konulmalıdır.**
- **Solüsyona deterjan kesinlikle karıştırılmamalıdır.**
- Vücut sıvıları ile temas eden yüzeyler(tuvalet,lavabo) için solüsyon hazırlanırken;1/10'luk çamaşır suyu ile temizlik için kovaya 9 litre su ve 1 litre çamaşır suyu konularak hazırlanmalıdır.

GENEL TEMİZLİK SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN İLKELER;

- Her tür temizlik işlemi sırasında uygun eldiven giyilmelidir.
- Temizlik, temizden kirliye doğru yapılmalıdır.
- Temizlik, hareketlilik başlamadan önce yapılmalıdır.
- Temizlik malzemeleri her bölüm için farklıdır. Temizliğe doğru ve eksiksiz malzemeyle başlanmalıdır.
- Tüy bırakmayan temizlik bezi tercih edilmelidir. Temizlenecek alana göre kova ve bez rengi belirlenmelidir.
- Kirli eldivenli ellerle kapı kolu, telefon, masa vb. gibi yüzeylere temas edilmemelidir.
- Temizlik solüsyonu temizlenen bölgenin durumuna göre daha önce verilen şemadaki ölçülere göre hazırlanmalıdır.
- Temizlik bitiminde tüm malzemeler(temizlik bezleri, kovalar, fırçalar) uygun şekilde yıkayıp kurutulmalıdır.
- Tuvaletler en son temizlenmelidir.
- Temizlik bitiminde her bölüm için hazırlanan temizlik formları doldurulmalıdır.

ELDİVEN KULLANIMI;

- Toz alma dışında her türlü temizlik işlemi sırasında mutlaka uygun renk eldiven giyilmelidir.
- Ellerinde yara, çizik vb. bulunan temizlik personeli toz alma işlemi sırasında steril olmayan temiz eldiven giymelidir.
- Eldivenli ellerle kapı kolu, telefon, masa vb. yüzeylere dokunulmamalıdır.
- Tuvalet temizliği için kullanılan eldivenler diğer alanların temizliğinde kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Temizlik işlemi bittiğinde eldivenler çıkarılıp el hijyeni sağlanmalıdır.

ÇİFT KOVALI-PRESLİ PASPAS ARABASI KULLANIMI;

- Paspas ilk kez kullanılıyor ise sıcak su ve deterjanla yıkanarak havlarından arındırılmalıdır.
- Paspaslama için kullanılacak su ılık olmalıdır.
- Temiz su için mavi kova, kirli su için kırmızı kova kullanılmalıdır. Mavi kovaya uygun konsantrasyonda (Üretici Firma önerisine uygun olarak)hazırlanmış, kırmızı kovaya ise bunun yarısı kadar dezenfektan veya sıvı deterjan konulmalıdır.
- Paspas temiz alanda S şeklinde , kirli alanda düz hat üzerinde hareket ettirilmeli, zeminden mümkün olduğunca uzaklaştırılmadan temizlik yapılmalıdır.
- Kirli paspasla temizlik yapılmamalı, kirlenen paspas önce kırmızı kovada kirinden arındırılmalı, sonra mavi kovada yıkanmalı, sıkma presi kırmızı kova üzerine çevrilerek sıkma işlemi yapılmalıdır.
- Gün içinde kullanılan tüm paspaslar, gün sonunda sıcak su ve deterjanla yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanıma sokulmalıdır.
- Islak paspasla silinen alanlar kuru mop ile hemen kurulanmalı, paspaslama işlemi sırasında kirlenme, kayma ve düşmeleri önlemek için uyarı levhaları konulmalıdır.

1

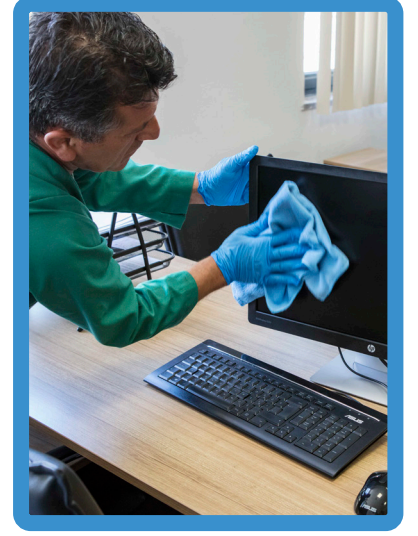
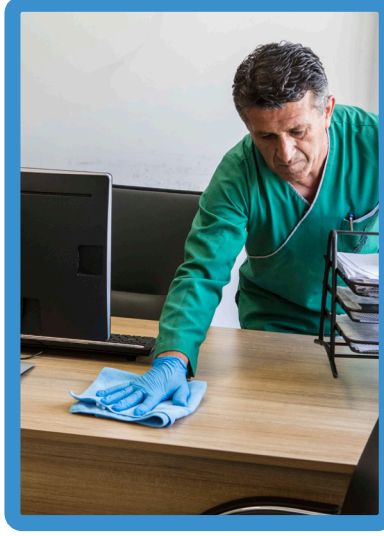
2

3

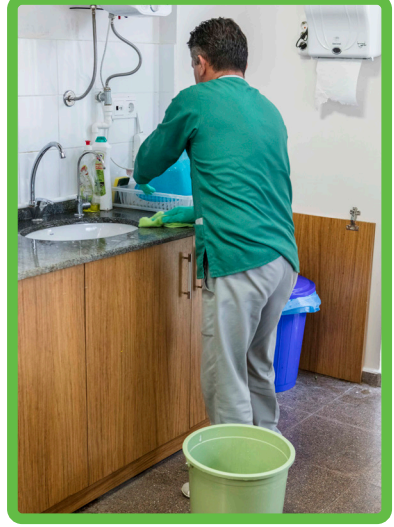
BÜROLARIN TEMİZLİĞİ;

- Temizliğe doğru ve eksiksiz malzemeyle başlanmalıdır.
- Ofislerin temizliğinde **mavi** bez, **mavi** kova ve **mavi** eldiven kullanılmalıdır.
- Ofis zemin temizliğinde **mavi-kırmızı** çift kovalı-presli paspas arabası kullanılmalıdır.
- Oda Havalandırılmalı, çöp kovaları boşaltılmalı ve uygun poşet geçirilmelidir.
- Odadaki çöp kovalarının içinde bulunan çöp poşetleri oda dışına çıkarılarak ağzı bağlandıktan sonra servise ait büyük çöp bidonuna taşınmalıdır.
- Çöp kovası kirlenmiş ise yıkanarak temizlenmeli ve kurulanmalıdır.
- Tüm eşyaların (sekreter masası, oturma grubu, duvar bandı, tablolar, vb.) tozu alınmalıdır.
- Oda temizliği toz kalkmayacak şekilde yapılmalıdır.
- Zemin ve koridor zemini sabah ilk temizlendiğinde uygun konsantrasyonda hazırlanmış dezenfektan solüsyon ile, öğle arası ve akşam deterjanlı su ile yapılmalıdır.
- Kapı kolu, telefon v.b.sıklıkla dokunulan yerler gün içinde birkaç kez hazırlanan dezenfektan solüsyonla ıslatılmış nemli bezle silinmelidir.
- Hafta sonu çekilebilir tüm malzemeler çekilerek alt ve yüzey temizliği yapılmalı, odaların camları silinmelidir.

MUTFAK TEMİZLİĞİ;

- Temizliğe doğru ve eksiksiz malzemeyle başlanmalıdır.
- Mutfak temizliğinde yeşil bez, yeşil kova ve yeşil eldiven kullanılmalıdır.
- Mutfak zemin temizliğinde mavi-kırmızı çift kovalı-presli paspas arabası kullanılmalıdır.
- Çöp kovaları boşaltılmalı ve uygun poşet geçirilmelidir.
- İlk olarak bulaşıklar yıkanmalı,
- Çay ocağı temizlenmeli,
- Lavabo ve kenarları su, deterjan ve dezenfektan ile temizlenmelidir.
- Bez yıkandıktan sonra lavabo arkasındaki fayanslar silinmelidir,
- En son zemin temizliği yapılmalıdır.

TUVALET TEMİZLİĞİ;

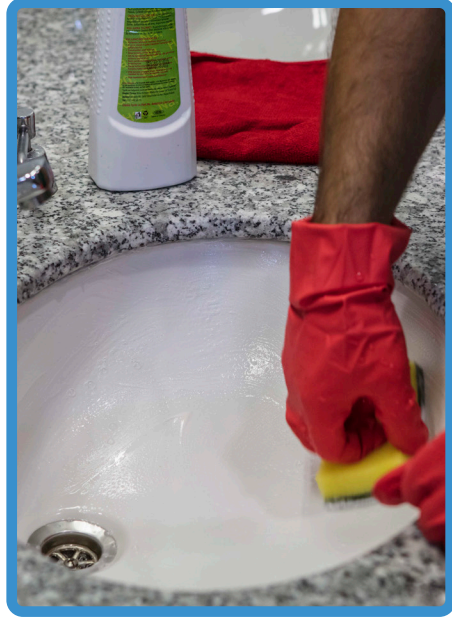
KLOZET TEMİZLİĞİ;

- Temizliğe doğru ve eksiksiz malzemeyle başlanmalıdır.
- Tuvalet temizliğinde **kırmızı** bez, **kırmızı** kova ve **kırmızı** eldiven kullanılmalıdır.
- Tuvalet zemin temizliğinde; **TUVALET TEMİZLİĞİ İÇİNDİR** etiketli **mavi-kırmızı** çift kovalı-presli paspas arabası kullanılmalıdır.
- Klozet içi ve çevresinin temizliğinde o alana ait malzeme kullanılmalı, tuvalet temizliğinde kullanılan malzeme başka alanlarda kullanılmamalıdır.
- Klozet içi; tuvalet fırçası ile temizlenmelidir.
- Klozetin çevresi; kırmızı ayrı bir bezle silinmelidir.
- Önce eldiven giyilmeli,
- Sifon çekilmeli,
- Çamaşır suyu (uygun ölçülerde hazırlanmış çözelti) klozetin içine dökülmeli,
- Kapak kapatılıp 1-2 dk. beklenmelidir.
- Klozetin içi tuvalet fırçası ile iyice temizlenmeli, sifon çekilmeli,
- Klozetin çevresi ve kapağı kırmızı bezle iyice silinmelidir.

LAVABO –AYNA VE TUVALET ZEMİN TEMİZLİĞİ;

- Lavabo tezgâhı, musluk başları, kapı kolları kırmızı bez, kırmızı kova ve kırmızı eldivenle silinmelidir.
- Lavabo ve kenarları su , sıvı deterjanla ,ovma maddesi veya dezenfektan solüsyonla ile ovularak temizlenmeli,
- Aynı bez yıkandıktan sonra lavabo arkasındaki fayanslar silinmeli,
- Aynalar silinip kurulanmalı,
- Tuvalet zemini en son temizlenmelidir.
- Temizlik malzemeleri başka yerde kullanılmamalıdır.

EL HİJYENİ VE DOĞRU EL YIKAMA TEKNİĞİ;

- Her temizlik öncesi ve sonrası eller; normal sıvı sabun/antiseptik ajan ve su ile ya da; alkolsüz susuz el antiseptiği ile ovuşturularak yıkanır.
- Önce su ile eller ıslatılır.
- Ellere 3-5 ml sabun veya Antiseptik sabun alınır.
- Sabun avuç içine alınarak ovalama hareketi ile tüm avuca dağıtılır.
- Ellerin ve parmakların tüm yüzeyinin kaplanmış olmasına dikkat edilir.
- Önce her iki elin parmak uçları yıkanır.
- Sağ el yardımı ile sol el başparmağı yıkanır.
- Sol el yardımı ile sağ el başparmağı yıkanır.
- Sağ avuç içine sol el sırtı gelecek şekilde yerleştirilir, ovalanarak beş kez tekrarlanır.
- Aynı hareket diğer el içinde beş kez tekrarlanır.
- Sağ eli sol el sırtına koyarak parmak araları birbirinin içine gelecek şekilde tekrarlanır.
- Aynı hareket sol el içinde tekrarlanır.
- En az 15-30 sn süre ile eller ovalanır.
- Eller akan su altında durulanır ve kâğıt havlu ile tam olarak kurulanır.
- Elimizi kuruladığımız kâğıt havlu ile musluk kapatılır.
- Kullanılan havlu evsel atığa atılır.

DÖKÜMAN NO:

YAYIN TARİHİ:

REVİZYON NO:

REVİZYON TARİHİ:

YAPILAN TEMİZLİK	SIKLIK/GÜN	.../.../20..	.../.../20..	.../.../20..	.../.../20..	.../.../20..
ZEMİN TEMİZLİĞİ	GÜNDE 1 KEZ					
TOZ ALMA (MASA, SEHPA, KOLTUK, DOLAP VB.)	GÜNDE 1 KEZ					
ÇÖPLERİN TOPLANMASI	GÜNDE 1 KEZ					
TELEFON ve BİLGİSAYARLARIN TEMİZLENMESİ	GÜNDE 1 KEZ					
TEMİZLİK PERSONELİ İSİM-İMZA						
TEMİZLİK SORUMLUSU İSİM-İMZA						

*BÜROLARDA BULUNAN TÜM TEMİZLİNECEK ALANLARDA KULLANILACAK OLAN MALZEMELERİN MAVİ OLMALARI ESASTIR.

** BU FORMLAR İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ KULLANIMI İÇİN HAZIRLANMIŞTIR. HER MÜDÜRLÜK KENDİNE UYGUN FORM HAZIRLAMALIDIR.

Büroların temizlik planı kontrol formu.

**İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İNSAN KAYNAKLARI ve EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
İş Sağlığı ve Güvenliği Şube Müdürlüğü
MUTFAK TEMİZLİĞİ KONTROL FORMU**

DÖKÜMAN NO:

YAYIN TARİHİ:

REVİZYON NO:

REVİZYON TARİHİ:

TARİH:		.../.../20..	.../.../20..	.../.../20..	.../.../20..	.../.../20..
YAPILAN TEMİZLİK	SIKLIK/GÜN					
BULAŞIK YIKAMA	KULLANIM SONRASI					
MUTFAK RAF VE DOLAP TEMİZLİĞİ	AYDA 1 KEZ					
BUZDOLABI TEMİZLİĞİ	AYDA 1 KEZ					
LAVABO TEMİZLİĞİ	GÜNDE 2 KEZ					
MUTFAK BEZ DEĞİŞİMİ (BULAŞIK SÜNGERİ)	HAFTADA 1 KEZ					
GÖREVLİ PERSONEL İSİM-İMZA						
BİRİM SORUMLUSU İSİM-İMZA						

*MUTFAKLARDA BULUNAN TÜM TEMİZLİNECEK ALANLARDA KULLANILACAK OLAN MALZEMELERİN YEŞİL OLMALARI ESASTIR.

** BU FORMLAR İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ KULLANIMI İÇİN HAZIRLANMIŞTIR. HER MÜDÜRLÜK KENDİNE UYGUN FORM HAZIRLAMALIDIR.

Mutfak temizlik planı kontrol formu.

DÖKÜMAN NO:

YAYIN TARİHİ:

REVİZYON NO:

REVİZYON TARİHİ:

SAAT:	10:30	14:30	17:30	KONTROL BİRİM SORUMLUSU
TARİH:				
01/...../20....				
02/...../20....				
03/...../20....				
04/...../20....				
05/...../20....				
06/...../20....				
07/...../20....				
08/...../20....				
09/...../20....				
10/...../20....				
11/...../20....				
12/...../20....				
13/...../20....				
14/...../20....				
15/...../20....				

* TUVALETTE BULUNAN TÜM TEMİZLİENECEK ALANLARDA KULLANILACAK OLAN MALZEMELERİN KIRMIZI OLMALARI ESASTIR.

** LAVABO, KLOZET, ZEMİN HERGÜN GÜNDE 3 KEZ, AYNA, DUVARLAR VE KAPI HAFTADA 1 KEZ TEMİZLENMEKTEDİR.

*** BU FORMLAR İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ KULLANIMI İÇİN HAZIRLANMIŞTIR. HER MÜDÜRLÜK KENDİNE UYGUN FORM HAZIRLAMALIDIR.

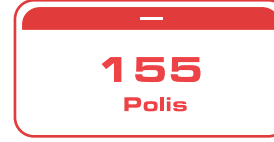
Tuvalet temizlik planı kontrol formu.

Disiplin; devamlılık demektir.

- Temizlik ve düzen sağlandıktan sonra bu durumun devamlılığı da önem arz etmektedir.
- Eğer koşullar tekrar yığınlaşma ve kirliliğe dönecekse tertip düzen ve temizliğin o işyerine faydası olmaz.

ACİL DURUM TELEFONLARI

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İNSAN KAYNAKLARI ve EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

895 Sok. No:7 K:3 Hisarönü - Konak/İZMİR
Tel: 0232 293 32 11 E-Posta: issagligiveguvenligi@izmir.bel.tr